MOSJ – tolkning 2003

Bestand av klapmyss - Cystophora cristata

Tore Haug, Havforskningsinstituttet i Tromsø, 28.2.03

Bakgrunn

Det finnes en bestand av klappmyss i Nordøst-Atlanteren. Den kaster ungene i drivisområdene mellom Jan Mayen og Øst-Grønland (Vestisen). Utenom kastesesongen, foretar den lange beitevandringer både i Grønlandshavet, Norskehavet og til områder sør av Island og rundt Færøyene.

Kjønnsmodne hunner får vanligvis en unge i mars/april hvert år. Denne kalles "blueback" pga fargetegningene. Dette skinnet gjør det attraktivt å fangste unger.

Klappmyssen er en utpreget dypdykker som vesentlig livnærer seg av blekksprut, i noen grad også dyptlevende bunnfisk som uer og blåkveite. Alder ved kjønnsmodning er 4-6 år. De kan bli over 30 år gamle. Hunnene kan bli omlag 350 kg og 2,2 meter, hannene 400 kg og 2,7 meter.

Status for bestanden

I kastesesongen 1997 ble det gjennomført et telletokt for å beregne ungeproduksjonen hos klappmyss i Vesterisen. På bakgrunn av disse flytellingene, ble ungeproduksjonen anslått til 24.000 unger (95 % konfidensintervall 14.800-32.700). Dette estimatet er ikke korrigert for kasteforløp og heller ikke for spredt kasting. Det er derfor et minimumsestimat. Modellering av klappmyssbestanden i 2000 med utgangspunkt i denne ungeproduksjonen, ga en estimert produksjon på 28 100 unger (95% konfidensintervall 16.000-40.000) og en bestand på 102 000 dyr ett år gamle og eldre (1+) (95% konfidensintervall 57.000-147.000).

Likevektsfangst er det fangstvolumet som antas å ville stabilisere bestanden over en 10 års perode. For 2001 ble det beregnet til 10 300 ett år gamle og eldre dyr, eller et ekvivalent antall unger (1,5 unger balanserer omtrent én eldre sel).

Konklusjon

Med bare en telling som grunnlag for beregning av ungeproduksjon og bestandsstørrelse, er det ikke mulig å si noe sikket om utviklingen av bestanden.

Det er nødvendig med en ny telling nå ettersom de siste flytellinger av klappmyssens ungeproduksjon i Vestisen skjedde så langt tilbake som i 1997. Ikke minst fordi interessen for fangst av klappmyss, blueback i særdeleshet, er raskt stigende og fangstene tilsvarende økende. Telling av klappmyss planlegges derfor gjennomført i Vestisen i mars/april 2004.

Påvirkninger av bestanden

Fangst:
Det fastsettes fangstkvoter ca. hvert annet år ut i fra beregninger av totalbestand og såkalte likevektsfangster. Advisory Committe for Fishery Management (ACFM) innen ICES konkluderte i 2000 med at nåværende fangstnivå er bærekraftig og at de beregnede fangstopsjonene vil stabilisere bestanden. Ny vurdering vil foreligge i september 2003.

Næringstilgang:
Det foreligger ikke sammenliknbare data for bestandsstørrelse og tilgang på næring som gir anledning til å drøfte bestandsutvikling i forhold til næringstilgang.